

بحران کرونا، فرصتی مناسب برای توجه به مفهومی ۲۰ ساله در نظام سلامت

مهدی زنگنه بایگی^۱ مصطفی پیوند^{۲*}

^۱استادیار مدیریت خدمات بهداشتی درمانی، مرکز تحقیقات ارتقای سلامت، دانشگاه علوم پزشکی زاهدان، زاهدان، ایران.
^۲کارشناس ارشد، اپیدمیولوژی، کمیته تحقیقات دانشجویی، دانشگاه علوم پزشکی زاهدان، زاهدان، ایران.

اطلاعات مقاله

نویسنده مسئول:

نام مصطفی پیوند

رایانامه:

Mp.peyvand@yahoo.com

وصول مقاله: ۹۹/۰۳/۲۴

اصلاح نهایی: ۹۹/۰۶/۲۳

پذیرش نهایی: ۹۹/۰۶/۲۹

انتشار آنلاین: ۹۹/۰۷/۰۶

سال ۲۰۰۰ میلادی، آغاز هزاره سوم و شروع عصری جدید برای زندگی بشر در جوامع مختلف بود. اندیشمندان مختلف معمولاً از فرصت بدست آمده در این پیچ‌های مهم تاریخی بیشترین بهره‌برداری را می‌کنند، تا مفاهیم بزرگ و ارزشمند را معرفی کنند. چرا که، به خاطر سپاری اینگونه رویدادها برای همگان ساده‌تر و جذاب‌تر است. [۱]

موضوع مقاله حاضر مربوط به سال ۲۰۰۰ است که واجد برجسته‌ترین تاریخ از زمان تاسیس سازمان جهانی بهداشت در سال ۱۹۴۸ تاکنون بوده است. گزارش سازمان جهانی بهداشت در این سال در ارتباط با مدیریت نظام سلامت و ارتقای عملکرد آن است. [۲]

در این گزارش، برای نظام سلامت چهار کارکرد اصلی در نظر گرفته شده است که باید مورد توجه تمامی سیاستگذاران و مدیران در تمامی کشورهای دنیا قرار گیرد. این کارکردها عبارت از ارائه خدمات (Health providing)، تولید منابع (Resources generation)، تامین مالی (Financing) و تولید (Stewardship) است. ارائه خدمات سلامت در سطوح مختلف، اصلی‌ترین کارکرد تمامی نظام‌های سلامت است. تولید نیروی انسانی متخصص، یکی از مهمترین مصداق‌های این کارکرد است. با توجه به گردش مالی وسیع و وجود هزینه‌ها و درآمدهای مختلف در نظام سلامت، کارکرد تامین مالی به مباحث مالی و مدیریت منابع ارتباط دارد. [۳]

کارکرد تولید به نوعی کلیدی‌ترین کارکرد است. تولید به معنای عام، واگذاری امور به یک فرد است. تولید در حوزه مدیریت به مجموعه‌ای از اقدامات شامل تنظیم مقررات، پیاده‌سازی و پایش آنها گفته می‌شود. [۴] با توجه به گستردگی موضوعات و مسائل مرتبط با سلامت جامعه و محیط زندگی، نیاز به یک متولی در حوزه سلامت کاملاً احساس می‌شود تا با دیدی واقع‌بینانه، علمی و چندبعدی بتواند نظر نهایی در این زمینه را اعلام کند. [۵]

در ماه‌های اخیر و به دنبال شروع همه‌گیری کرونا و در راستای توجه به نقش تولید نظام سلامت، ستاد ملی مبارزه با کرونا در کشور تشکیل شد تا با بهره‌گیری از داده‌های مختلف و بر مبنای شرایط و وضعیت موجود، تصمیم‌گیری در زمینه‌های گوناگون کنترل بحران را انجام و جهت اجرا به دستگاه‌های مختلف ابلاغ نماید.

تضاد منافع: نویسندگان اظهار داشتند که تضاد منافی وجود ندارد.

تشکر و قدردانی: بدین وسیله از کارکنان حوزه معاونت بهداشتی دانشگاه علوم پزشکی زاهدان به ویژه گروه مبارزه با بیماری‌های واگیر نهایت تشکر و قدردانی به عمل می‌آید.

References

1. Hone T, Macinko J, Millett C. Revisiting Alma-Ata: what is the role of primary health care in achieving the Sustainable Development Goals?. *Lancet*. 2018;392(10156):1461-1472. doi:10.1016/S0140-6736(18)31829-4
2. World Health Organization. *The world health report 2000—health systems: improving performance*. Geneva, Switzerland: World Health Organization. 2020:1-18
3. Noura M, Zanganeh Baygi M. Health Transformation Plan in Iran: A New Return to the Declaration of Alma-Ata, *Health Scope*. 2020 ; 9(2):e67268. doi: 10.5812/jhealthscope.67268.
4. Perry HB. An extension of the Alma-Ata vision for primary health care in light of twenty-first century evidence and realities. *Gates Open Res*. 2018;2:70. Published 2018 Dec 14. doi:10.12688/gatesopenres.12848.1
5. Ministry of Health and Medical Education. <https://behdasht.gov.ir/History> : last update 12/2/2019 [in Persian]